

Lietas arhīva Nr. KA02-0197-24/9
ECLI:LV:KUAT:2024:1216.16870002422.2.S

Kurzems apgabaltiesa
SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2024.gada 16.decembrī

Tiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja Aija Āva
tiesneši Didzis Aktumanis, Aiva Daidere
piedaloties prokuroram Kasparam Čīmam aizstāvei Guntai Laizānei

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu saistībā ar apsūdzētās /Persona A/ apelācijas sūdzību un Noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā izmeklēšanas prokuratūras prokurora Kaspara Čīmas apelācijas protestu par Kurzemes rajona tiesas 2024.gada 22.maija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar pirmās instances tiesas spriedumu /Persona A/, personas kods /Personas kods/, atzīta par vainīgu un sodīta:

- pēc Krimināllikuma 327.panta otrās daļas ar naudas sodu 12 (divpadsmit) minimālo mēnešalgu apmērā, t.i., 8400 *euro* apmērā, atņemot tiesības ieņemt izglītības iestādes vadītāja amatu uz 1 (vienu) gadu 6 (sešiem) mēnešiem;

- pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, par izdarīto krāpšanu nelielā apmērā, ar naudas sodu 4 (četru) minimālo mēnešalgu apmērā, t.i., 2800 *euro* apmērā;

- pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, par izdarīto piesavināšanos nelielā apmērā, ar naudas sodu 4 (četru) minimālo mēnešalgu apmērā, t.i., 2800 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu, piemērojot daļēju sodu saskaitīšanas principu, pēc noziedzīgo nodarījumu kopības galīgais sods /Persona A/ noteikts naudas sods 13 (trīspadsmit) minimālo mēnešalgu apmērā, t.i., 9100*euro* apmērā, atņemot tiesības ieņemt izglītības iestādes vadītāja amatu uz 1 (vienu) gadu 6 (sešiem) mēnešiem.

No /Persona A/ par labu /Nosaukums A/ novada pašvaldībai, reģistrācijas Nr./Reģistrācijas numurs/, piedzīta kaitējuma kompensācija 393,34*euro*.

[2] Pirmās instances tiesa konstatēja, ka apsūdzētā /Persona A/, būdama valsts amatpersona, izdarīja dokumenta viltošanu un izmantošanu mantkārīgā nolūkā un krāpšanu nelielā apmērā, turpmāk minētajos apstākļos.

/Persona A/, būdama /Nosaukums A/ novada pašvaldības /Nosaukums B/ /Amatpersona/, tas ir, valsts amatpersona Krimināllikuma 316.panta izpratnē, atbilstoši /Nosaukums A/ novada pašvaldības 2021.gada 1.novembra noteikumiem "Par /Nosaukums A/ novada pašvaldības amatpersonu/darbinieku personisko transportlīdzekļu lietošanu darba pienākumu veikšanai", 2021.gada 23.novembra līgumam Nr. /Numurs/ par darbinieka personiskā transportlīdzekļa lietošanu darba pienākumu veikšanai un 2022.gada 25.februāra līgumam Nr. /Numurs/ par darbinieka personiskā transportlīdzekļa lietošanu darba pienākumu veikšanai, būdama persona, kurai izsniegta /Nosaukums C/ degvielas karte Nr. /Numurs/, laika periodā no 2021.gada decembra līdz 2022.gada 10.jūnijam, mantkārīgu motīvu vadīta, nolūkā slēpt dīzeļdegvielas piesavināšanos, nolūkā ar viltu izkrāpt līdzekļus,

kas tiek izmaksāti par darbinieku personiskā transportlīdzekļa lietošanu darba pienākumu veikšanai, sagatavoja un /Nosaukums A/ novada pašvaldības grāmatvedībā, kas atrodas /Adrese D/, iesniedza pārbaudīšanai un apstiprināšanai ceļazīmes vieglajām automašīnām*MERCEDES BENZ B 180,*valsts reģistrācijas numura zīme /Reģistrācijas numurs/, un*OPEL MOKKA,*valsts reģistrācijas numura zīme /Reģistrācijas numurs/, tajās norādot patiesībai neatbilstošas ziņas.

Īstenojot savu vienoto noziedzīgo nodomu, precīzi nenoskaidrotā laikā, ne vēlāk kā 2022.gada 5.janvārī, /Persona A/ tīši, ar tiešu nodomu sagatavoja un /Nosaukums A/ novada pašvaldības grāmatvedībā iesniedza Ceļazīmi Nr. /Numurs/ vieglajai automašīnai par periodu no 2021.gada 1.decembra līdz 31.decembrim, norādot tajā nepatiesas ziņas, proti, ka 2021.gada 1.decembrī, saistībā ar /Nosaukums D/, ir devusies maršrutā /Adrese P/– /Adrese L/ – /Adrese P/ uz /Nosaukums E/ un nobraukusi 230 km, savukārt 2021.gada 15.decembrī, nolūkā veikt sarunas ar /Nosaukums D/ komisiju, ir devusies maršrutā /Adrese G/ – /Adrese L/ – /Adrese G/, nobraucot 214 km.

Turpinot savu vienoto noziedzīgo nodomu, precīzi nenoskaidrotā laikā, ne vēlāk kā 2022.gada 5.februārī, /Persona A/ tīši, ar tiešu nodomu sagatavoja un /Nosaukums A/ novada pašvaldības grāmatvedībā iesniedza Ceļazīmi Nr. /Numurs/.2022 vieglajai automašīnai par periodu no 2022.gada 1.janvāra līdz 31.janvārim, norādot tajā nepatiesas ziņas, proti, ka 2022.gada 4.janvārī, saistībā ar /Nosaukums D/ ir devusies maršrutā /Adrese M/ – /Adrese G/ – /Adrese L/ – /Adrese G/ uz /Nosaukums E/ un nobraukusi 230 km, 2022.gada 21.janvārī, nolūkā veikt sarunas ar /Nosaukums D/ komisiju, ir devusies maršrutā /Adrese G/ – /Adrese L/ – /Adrese G/, nobraucot 232 km, savukārt 2022.gada 24.janvārī, saistībā ar konsultāciju par 12.klases absolventu iespējām tālāk izglītoties, ir devusies maršrutā /Adrese G/ – /Adrese B/ – /Adrese G/ nobraucot 111 km.

Turpinot savu vienoto noziedzīgo nodomu, precīzi nenoskaidrotā laikā, ne vēlāk kā 2022.gada 10.martā, /Persona A/, tīši, ar tiešu nodomu sagatavoja un /Nosaukums A/ novada pašvaldības grāmatvedībā iesniedza Ceļazīmi Nr. /Numurs/ vieglajai automašīnai par periodu no 2022.gada 1.februāra līdz 28.februārim, norādot tajā nepatiesas ziņas, proti, ka 2022.gada 4.februārī, saistībā ar /Nosaukums D/, ir devusies maršrutā /Adrese M/– /Adrese G/ – /Adrese C/ – /Adrese G/ uz /Nosaukums E/ un nobraukusi 70 km, 2022.gada 11.februārī, nolūkā veikt sarunas par tālmācību, ir devusies maršrutā /Adrese G/ – /Adrese K/ – /Adrese G/, nobraucot 212 km, savukārt 2022.gada 14.februārī, saistībā ar /Nosaukums D/, ir devusies maršrutā /Adrese M/ – /Adrese G/ – /Adrese C/ – /Adrese G/ uz /Nosaukums E/ un nobraukusi 72 km.

Turpinot savu vienoto noziedzīgo nodomu, precīzi nenoskaidrotā laikā, ne vēlāk kā 2022.gada 10.aprīlī, /Persona A/ tīši, ar tiešu nodomu sagatavoja un /Nosaukums A/ novada pašvaldības grāmatvedībā iesniedza Ceļazīmi Nr./Numurs/ vieglajai automašīnai par periodu no 2022.gada 1.marta līdz 31.martam, norādot tajā nepatiesas ziņas, proti, ka 2022.gada 2.martā, nolūkā veikt sarunas par starptautiskā projekta datumu maiņu, ir devusies maršrutā /Adrese M/ – /Adrese G/ – /Adrese L/ –/Adrese G/ un nobraukusi 252 km, 2022.gada 8.martā, nolūkā saņemt konsultāciju par ukraiņu skolēnu studiju iespējām, ir devusies maršrutā /Adrese G/ – /Adrese K/ – /Adrese G/, nobraucot 219 km, 2022.gada 21.martā, nolūkā veikt sarunas par ukraiņu uzņemšanu un palīdzības sniegšanu, ir devusies maršrutā /Adrese B/ – /Adrese E/, nobraucot 36 km, savukārt 2022.gada 22.martā, nolūkā veikt sarunas par /Nosaukums F/ pamatskolas likvidāciju, ir devusies maršrutā /Adrese G/ – /Adrese O/ – /Adrese G/ un nobraukusi 28 km.

Turpinot savu vienoto noziedzīgo nodomu, precīzi nenoskaidrotā laikā, ne vēlāk kā 2022.gada 10.maijā, /Persona A/ tīši, ar tiešu nodomu sagatavoja un /Nosaukums A/ novada pašvaldības grāmatvedībā iesniedza Ceļazīmi Nr. /Numurs/ vieglajai automašīnai par periodu no 2022.gada 1.aprīļa līdz 30.aprīlim, norādot tajā nepatiesas ziņas, proti, ka 2022.gada 4.aprīlī, nolūkā veikt sarunas par ukraiņu skolēnu uzņemšanu un mācību darbu, ir devusies maršrutā /Adrese P/ – /Adrese G/ – /Adrese L/ – /Adrese G/ un nobraukusi 252 km, 2022.gada 7.aprīlī, nolūkā saņemt konsultāciju par ukraiņu skolēnu studiju iespējām, ir devusies maršrutā /Adrese G/ – /Adrese K/– /Adrese G/, nobraucot 219 km, 2022.gada 14.aprīlī, nolūkā veikt sarunas par ukraiņu uzņemšanu un palīdzības sniegšanu, ir devusies maršrutā /Adrese G/ – /Adrese E/, nobraucot 36 km, savukārt 2022.gada 19.aprīlī, nolūkā veikt sarunas par /Nosaukums F/ pamatskolas likvidāciju, ir devusies maršrutā /Adrese G/ – /Adrese O/ – /Adrese G/ un nobraukusi 28 km.

Turpinot savu vienoto noziedzīgo nodomu, precīzi nenoskaidrotā laikā, ne vēlāk kā 2022.gada 5.jūnijā, /Persona A/ tīši, ar tiešu nodomu sagatavoja un /Nosaukums A/ novada pašvaldības grāmatvedībā iesniedza

Ceļazīmi Nr. /Numurs/ vieglajai automašīnai par periodu no 2022.gada 1.maija līdz 31.maijam, norādot tajā nepatiesas ziņas, proti, ka 2022.gada 10.maijā, nolūkā veikt sarunas par starptautiskā projekta datumu maiņu, ir devusies maršrutā /Adrese G/ – /Adrese L/ – /Adrese G/ un nobraukusi 223 km, 2022.gada 12.maijā, nolūkā saņemt konsultāciju par ukraiņu skolēnu studiju iespējām, ir devusies maršrutā /Adrese G/ – /Adrese K/ – /Adrese G/, nobraucot 212 km, savukārt 2022.gada 20.maijā, nolūkā veikt sarunas par tālmācības programmām, ir devusies maršrutā /Adrese G/ – /Adrese C/ – /Adrese G/ un nobraukusi 118 km.

Paļaujoties uz /Persona A/ iesniegto ceļazīmju patiesumu, /Nosaukums A/ novada pašvaldība, atbilstoši 2021.gada 23.novembra līgumam Nr. /Numurs/ par darbinieka personiskā transportlīdzekļa lietošanu darba pienākumu veikšanai un 2022.gada 25.februāra līgumam Nr. /Numurs/ par darbinieka personiskā transportlīdzekļa lietošanu darba pienākumu veikšanai, /Persona A/ laika periodā no 2022.gada 25.janvāra līdz 2022.gada 5.jūlijam nepamatoti izmaksāja 0,04*euro* par katru nobraukto kilometru, kopā 119,76 *euro* apmērā.

Tādā veidā /Persona A/, būdama valsts amatpersona, izdarīja dokumenta viltošanu un izmantošanu mantkārīgā nolūkā un krāpšanu nelielā apmērā, nodarot /Nosaukums A/ novada pašvaldībai materiālu zaudējumu 119,76*euro* apmērā.

Pirmās instances tiesa šādas /Persona A/ darbības kvalificējusi pēc Krimināllikuma 327.panta otrās daļas un 180. panta pirmās daļas.

[2] /Persona A/ izdarīja piesavināšanos nelielā apmērā, turpmāk minētajos apstākļos.

/Persona A/, būdama /Nosaukums A/ novada pašvaldības /Nosaukums B/ /Amatpersona/, tas ir, amatpersona Krimināllikuma 316.panta izpratnē, kurai saskaņā ar /Nosaukums A/ novada pašvaldības 2021.gada 1.novembra noteikumiem “Par /Nosaukums A/ novada pašvaldības amatpersonu/darbinieku personisko transportlīdzekļu lietošanu darba pienākumu veikšanai”, 2021.gada 23.novembra līgumu Nr. /Numurs/ par darbinieka personiskā transportlīdzekļa lietošanu darba pienākumu veikšanai un 2022.gada 25.februāra līgumu Nr. /Numurs/ par darbinieka personiskā transportlīdzekļa lietošanu darba pienākumu veikšanai, ir tiesības izmantot viņai izsniegto /Nosaukums C/ degvielas karti Nr./Numurs/, lai iepildītu degvielu viņai piederošajās automašīnās*MERCEDES BENZ B 180*,valsts reģistrācijas numura zīme /Reģistrācijas numurs/ (noteiktais degvielas patēriņš 9 l/100 km) un*OPEL MOKKA*,valsts reģistrācijas numura zīme /Reģistrācijas numurs/ (noteiktais degvielas patēriņš 4,8 1/100 km), ja tas nepieciešams amata pienākumu veikšanai, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli, piesavinājās dīzeļdegvielu.

/Persona A/, īstenojot savu noziedzīgo nodomu, rīkojoties tīši un prettiesiski, mantkārīgu motīvu vadīta, atrodoties /Nosaukums C/ degvielas uzpildes stacijā /Nosaukums G/, /Adrese A/, 2021.gada 14.decembrī plkst.17.57 sev piederošās automašīnas*MERCEDES BENZ B 180*,valsts reģistrācijas numura zīme /Reģistrācijas numurs/, bākā iepildīja 40 l dīzeļdegvielas 53,08*euro* vērtībā (1 1 vērtība 1,327 *euro*), ko pretēji Ceļazīmē Nr. /Numurs/ vieglajai automašīnai par periodu no 2021.gada 1.decembra līdz 31.decembrim norādītajam, izlietoja pēc sava ieskata, tādējādi piesavinoties to.

/Persona A/, turpinot īstenot savu vienoto noziedzīgo nodomu, rīkojoties tīši un prettiesiski, mantkārīgu motīvu vadīta, atrodoties /Nosaukums C/ degvielas uzpildes stacijā /Nosaukums G/, /Adrese A/, 2022.gada 4.janvārī ap plkst.18.20 sev piederošās automašīnas*MERCEDES BENZ B 180*,valsts reģistrācijas numura zīme /Reģistrācijas numurs/, bākā iepildīja 10,01 1 dīzeļdegvielas 13,28*euro* vērtībā (1 1 vērtība 1,327 *euro*), savukārt 2022.gada 8.janvārī plkst.16.28 sev piederošās automašīnas*OPEL MOKKA*,valsts reģistrācijas numura zīme /Reģistrācijas numurs/, bākā iepildīja 31,55 1 dīzeļdegvielas 42,18*euro* vērtībā (1 1 vērtība 1,337 *euro*), kā arī 2022.gada 31.janvārī – 10,01 1 dīzeļdegvielas 13,95*euro* vērtībā (1 1 vērtība 1,394 *euro*), kopā 51,73 1 dīzeļdegvielas, kuras vērtība ir 69,41 *euro*. Pretēji Ceļazīmē Nr. /Numurs/ vieglajai automašīnai par periodu no 2022.gada 1.janvāra līdz 31.janvārim norādītajam, /Persona A/ dīzeļdegvielu neizmantoja amata pienākumu veikšanai, bet izlietoja pēc sava ieskata, tādējādi piesavinoties to.

/Persona A/, turpinot īstenot savu vienoto noziedzīgo nodomu, rīkojoties tīši un prettiesiski, mantkārīgu motīvu vadīta, atrodoties /Nosaukums C/ degvielas uzpildes stacijā /Nosaukums G/, /Adrese A/, 2022.gada 14.februārī plkst.14.06 sev piederošās automašīnas*OPEL MOKKA,v*alsts reģistrācijas numura zīme /Reģistrācijas

numurs/ bākā iepildīja 30,09 1 dīzeļdegvielas 43,75*euro* vērtībā (1 1 vērtība 1,454 *euro*), kā arī 2022.gada 28.februārī plkst.16.58 – 9,9 1 dīzeļdegvielas 15,09*euro* vērtībā (1 1 vērtība 1,524 *euro*). Pretēji Ceļazīmē Nr. /Numurs/ vieglajai automašīnai par periodu no 2022.gada 1.februāra līdz 28.februārim norādītajam, /Persona A/ 2022.gada 14.februārī iepildīto dīzeļdegvielu 30,09 l 43,75*euro* vērtībā, kā arī 1,77 1 no dīzeļdegvielas 2,70 *euro*vērtībā, kas iepildīta 2022.gada 28.februārī, tas ir, dīzeļdegvielu kopā 31,86 1, kuras vērtība ir 46,45*euro*, neizmantoja amata pienākumu veikšanai, bet izlietoja pēc sava ieskata, tādējādi piesavinoties to.

/Persona A/, turpinot īstenot savu vienoto noziedzīgo nodomu, rīkojoties tīši un prettiesiski, mantkārīgu motīvu vadīta, atrodoties /Nosaukums C/ degvielas uzpildes stacijā /Nosaukums G/, /Adrese A/, 2022.gada 29.martā plkst.10.06 sev piederošās automašīnas*OPEL MOKKA*,valsts reģistrācijas numura zīme /Reģistrācijas numurs/, bākā iepildīja 30,19 1 dīzeļdegvielas 56,27*euro* vērtībā (1 1 vērtība 1,864 *euro*). Pretēji Ceļazīmē Nr.NB6948/03.2022 vieglajai automašīnai par periodu no 2022.gada 1.marta līdz 31.martam norādītajam, /Persona A/ dīzeļdegvielu 25,68 1, kuras vērtība ir 47,86*euro*, neizmantoja amata pienākumu veikšanai, bet izlietoja pēc sava ieskata, tādējādi piesavinoties to. /Persona A/, turpinot īstenot savu vienoto noziedzīgo nodomu, rīkojoties tīši un prettiesiski, mantkārīgu motīvu vadīta, atrodoties /Nosaukums C/ degvielas uzpildes stacijā /Nosaukums G/, /Adrese A/, 2022.gada 20.aprīlī plkst.7.47 sev piederošās automašīnas*OPEL MOKKA*,valsts reģistrācijas numura zīme /Reģistrācijas numurs/, bākā iepildīja 30,28 1 dīzeļdegvielas 55,23*euro* vērtībā (1 1 vērtība 1,824 *euro*). Pretēji Ceļazīmē Nr. /Numurs/ vieglajai automašīnai par periodu no 2022.gada 1.aprīļa līdz 30.aprīlim norādītajam, /Persona A/ dīzeļdegvielu 25,68 1, kuras vērtība ir 46,84*euro*, neizmantoja amata pienākumu veikšanai, bet izlietoja pēc sava ieskata, tādējādi piesavinoties to.

/Persona A/, turpinot īstenot savu vienoto noziedzīgo nodomu, rīkojoties tīši un prettiesiski, mantkārīgu motīvu vadīta, atrodoties /Nosaukums C/ degvielas uzpildes stacijā /Nosaukums G/, /Adrese A/, 2022.gada 18.maijā plkst.13.52 sev piederošās automašīnas*OPEL MOKKA*,valsts reģistrācijas numura zīme /Reģistrācijas numurs/, bākā iepildīja 30,01 1 dīzeļdegvielas 57,44*euro* vērtībā (1 1 vērtība 1,914 *euro*).

Pretēji Ceļazīmē Nr. /Numurs/ vieglajai automašīnai par periodu no 2022.gada 1.maija līdz 31.maijam norādītajam, /Persona A/ dīzeļdegvielu 26,54 1, kuras vērtība ir 50,79*euro*, neizmantoja amata pienākumu veikšanai, bet izlietoja pēc sava ieskata, tādējādi piesavinoties to.

Tādā veidā, izmantojot tiesības lietot degvielas uzpildes karti Nr. /Numurs/ tikai amata pienākumu veikšanai, /Persona A/ piesavinājās dīzeļdegvielu, par kuru apmaksu veica /Nosaukums A/ novada pašvaldība. Ar savām darbībām /Persona A/ nodarīja /Nosaukums A/ novada pašvaldībai materiālu zaudējumu 314,43*euro* apmērā.

Pirmās instances tiesa šādas /Persona A/ darbības kvalificējusi pēc Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas.

[3] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijasprotestu iesniedzis Noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā izmeklēšanas prokuratūras prokurors Kaspars Čīma, kurš lūdz spriedumu atcelt daļā par apsūdzētajai parKrimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem noteikto sodu un galīgo sodu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības.

Prokurors piekrīt tiesas izvēlētajam soda veidam par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu – naudas sodam –, bet uzskata, ka tiesa, nosakot /Persona A/ soda par katru noziedzīgo nodarījumu mēru tuvu tā minimālajai robežai, nav ņēmusi vērāKrimināllikuma 35.panta otrajā daļā paredzēto soda mērķi.

Tāpat tiesa ir ignorējusi Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā noteikto, ka, nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, un šā panta trešajā daļā noteikto, ka, nosakot soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[3.1] Tiesa sodu mēru ir motivējusi ar /Persona A/ personību, proti, apstākli, ka apsūdzētā iepriekš nav sodīta, pēdējā gada laikā nav saukta pie administratīvās atbildības; apsūdzētajai ir ģimene, kas viņai ir liels atbalsts; apsūdzētā ir ieguvusi divus maģistra grādus, mācījusies ārvalstīs; viņas karjera veidojusies 40 darba gadu laikā, šajā laikā saņēmusi daudz atzinības rakstu; piedalīsies konferencē Londonā, kur arī uzstāsies ar runu. Vienlaikus spriedums nesatur motivāciju tam, kādā veidā šie /Persona A/ raksturojošie apstākļi ir cēloniskā sakarībā ar tiesas

izvēlēto sodu mēru. Kā ir pausts judikatūrā, vainīgā pozitīvais raksturojums un fakts, ka viņš nav agrāk sodīts, nemīkstina personas atbildību (*Senāta 2021.gada 1.decembra lēmums lietā Nr. SKK-155/2021*). Lai arī spriedumā ir pamatoti secināts, ka /Persona A/ atbildību mīkstinoši apstākļi lietā nav konstatēti, valsts apsūdzība uzskata, ka tiesas argumentācija naudas soda mēra izvēlei nav pietiekoša.

[3.2] Spriedumā saskaņā ar Krimināllikuma41.panta ceturto daļu ir veikts /Persona A/ mantiskā stāvokļa un spējas samaksāt naudas sodu izvērtējums, konstatējot, ka /Persona A/ atbilstoši savam izglītības līmenim un profesionālajai pieredzei spēs nākotnē gūt pietiekamus ienākumus. Tomēr nevar atzīt par saprātīgu tiesas izvēlēto sodu mēru 4 minimālās mēnešalgas jeb 2800*euro* par katru apsūdzētajai inkriminēto Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, kas saskaņā ar Krimināllikuma 41.panta trešās daļas 2.punktu ir nedaudz virs minimālā iespējamā soda sliekšņa. Tiesa ir ignorējusi judikatūras atziņu, ka, nosakot naudas soda mēru, saskaņā ar Krimināllikuma 41.panta otro daļu jāņem vērā nodarījuma kaitīgums (*Senāta 2021.gada 15.decembra lēmums lietā Nr. SKK-153/2021*). Saistībā ar šo aspektu tiesa bez ievērības atstājusi valsts apsūdzības debašu runā izteikto lūgumu atšķirīgi vērtēt /Persona A/ izdarītos nodarījumus, kas kvalificēti saskaņā ar Krimināllikuma 180.panta pirmo daļu, proti, nosakot par krāpšanu naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā un par piesavināšanos – 15 minimālo mēnešalgu apmērā. Šādu nepieciešamību nosaka apstāklis, ka /Persona A/ izdarītās krāpšanas rezultātā pašvaldībai tika nodarīti zaudējumi 119,76*euro*, bet piesavināšanās rezultātā – 314,43 *euro* jeb vairāk nekā divarpus reizes.

[3.3] Spriedumā ir norādīts, ka apsūdzētā /Persona A/, īstenojot savu izraudzīto aizstāvības taktiku un vēloties izvairīties no kriminālatbildības, ir sniegusi patiesībai neatbilstošas liecības par ceļazīmju aizpildīšanas apstākļiem un it kā kļūdainas informācijas norādīšanu tajās. Saskaņā ar Krimināllikuma48.panta pirmās daļas 17. punktu par atbildību pastiprinošu var atzīt apstākli, ka noziedzīgu nodarījumu izdarījusī persona sniegusi apzināti nepatiesu liecību. Konkrētajā lietā /Persona A/, būdama nopratināta aizdomās turētās statusā, tika brīdināta par pienākumu sniegt patiesas liecības un par to, ka nepatiesu liecību sniegšana tiks uzskatīta par atbildību pastiprinošu apstākli, par ko /Persona A/ parakstījās protokolā. Līdz ar to nav nekāda pamata apšaubīt, ka /Persona A/ varēja nezināt savu procesuālo pienākumu sniegt tikai patiesas liecības.

Tomēr konkrētajā gadījumā tiesa, nosakot /Persona A/ soda mēru, ir pretrunīgi norādījusi, ka /Persona A/ atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti, tādējādi neievērojotKrimināllikuma 46.panta trešās daļas noteikumu.

Tas apstāklis vien, ka tiesa nav konstatējusi /Persona A/ atbildību mīkstinošos apstākļus, bet ir uzsvērusi nepatiesu liecību sniegšanu, kas būtu jākvalificē kā atbildību pastiprinošs apstāklis, norāda uz to, ka tiesas izvēlētais naudas soda mērs par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem tuvu tā minimālajai robežai ir nepamatots.

[3.4] Valsts apsūdzība debašu runā lūdza ņemt vērā, ka Krimināllikuma180.panta pirmajā daļā paredzētos noziedzīgos nodarījumus /Persona A/ izdarīja, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli, kas atbilstošiKrimināllikuma48.panta pirmās daļas 3.punktam kvalificējas kā atbildību pastiprinošs apstāklis. Spriedumā savukārt ir norādīts, ka /Persona A/, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli, piesavinājās pašvaldībai piederošo mantu. Tāpat spriedumā uzsvērts, ka /Persona A/, būdama valsts amatpersona, izkrāpa pašvaldības budžeta līdzekļus. Minētais ir pretrunā spriedumā norādītajam par /Persona A/ atbildību pastiprinošo apstākļu neesamību, līdz ar ko jāsecina, ka pretējiKrimināllikuma 46.panta trešās daļas prasībām tiesa nav pienācīgi kvalificējusi visus taisnīga soda piemērošanai relevantos faktiskos apstākļus un bez ievērības atstājusi valsts apsūdzības lūgto.

[3.5] Ņemot vērā, ka lietā ir konstatējami divi /Persona A/ atbildību pastiprinoši apstākļi un neviens atbildību mīkstinošs apstāklis, uzskata, ka tiesas izvēlētais naudas soda mērs par Krimināllikuma 180.pantā paredzētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem nesasniedz Krimināllikuma 35.pantā paredzēto sodu mērķi – sodīt apsūdzēto, atjaunot taisnīgumu un panākt prevenciju un nav pienācīgi novērtēts /Persona A/ inkriminēto nodarījumu kaitīgums.

Prokurors lūdz tiesu noteikt /Persona A/ sodu par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu (krāpšana nelielā apmērā) – naudas sodu 10 minimālo mēnešalgu apmērā, un par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu (piesavināšanās nelielā

apmērā) – naudas sodu 15 minimālo mēnešalgu apmērā. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu, daļēji saskaitot piespriestos sodus, prokurors lūdz galīgo sodu apsūdzētajai noteikt pēc noziedzīgo nodarījumu kopības – naudas sodu 25 minimālo mēnešalgu apmērā, atņemot tiesības ieņemt izglītības iestādes vadītāja amatu uz 1 gadu un 6 mēnešiem.

[4] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniegusiapsūdzētā /Persona A/,lūdzot atcelt spriedumu daļā par noteikto naudas sodu, to samazināt vai piemērot citu soda veidu – sabiedrisko darbu. Apsūdzētā norāda, ka sods par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem ir noteikts gan pārāk bargs, gan tiesa ir izvēlējusies un noteikusi tādu soda veidu, kas neatbilst iespējām šo sodu izciest saprātīgi.

[4.1] Iepazīstoties ar tiesas spriedumu un tā argumentāciju, ar lietas materiāliem, kā arī konsultējoties un saņemot juridisko palīdzību, apsūdzētā sapratusi, ka iespējas panākt attaisnojošu spriedumu pie lietā esošiem apstākļiem, viņas līdzšinējās pozīcijas (neiesaistot lietā personas, kuras varētu būt par lieciniekiem), kā arī pastāvošās tiesu prakses, līdzinās nullei, tāpēc secina, ka nav jēgas un iespēju apstrīdēt spriedumu pilnā apmērā.

Līdz ar to, ar šo apelācijas sūdzību apsūdzētā savu vainu viņai inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos vaļsirdīgi atzīst un nožēlo izdarīto, ir veikusi ar tiesas spriedumu noteiktās kaitējuma kompensācijas 393,34 *euro* apmērā samaksu cietušajai – /Nosaukums A/ novada pašvaldībai.

[4.2] Apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka tiesa, nosakot sodu naudas soda veidā, it kā ir izvērtējusi viņas mantisko stāvokli, novērtējot iespējas nekavējoties samaksāt sodu vai gūt paredzamus ienākumus, kas nodrošinātu iespēju samaksāt uzlikto naudas sodu, norādot, ka to raksturo personas ienākumi, naudas uzkrājumi, personai īpašumā vai kopīpašumā esošais nekustamais īpašums, transportlīdzeklis, kapitāla daļas, izglītības līmenis, profesionālā pieredze u.tml.

Tiesa pareizi spriedumā ir atspoguļojusi to, ka pēc publiskos reģistros pieejamās informācijas apsūdzētās īpašumā nav ne kustamas, ne nekustamas mantas. Tiesa ir konstatējusi, ka apsūdzētās ienākumi ir darba alga un ka izglītības līmenis un profesionālā pieredze dod iespēju arī turpmāk atrasties darba tirgū un gūt paredzamus ienākumus, veicot darbu atbilstoši savai profesionālai kompetencei. Taču šāds izvērtējums nav pilnīgs un tiesas izdarītie secinājumi neatbilst faktiskajiem apstākļiem, kādi iestāsies līdz ar notiesājoša sprieduma spēkā stāšanos, jo bez pamatsoda naudas soda veidā, tiesa ir nolēmusi apsūdzētajai atņemt tiesības ieņemt izglītības iestādes vadītāja amatu uz 1 gadu 6 mēnešiem, kas nozīmē, ka apsūdzētā zaudēs savu pašreizējo /Amatpersona/ amatu /Nosaukums A/ novada pašvaldības /Nosaukums B/.

Lai gan tiesa spriedumā ir sniegusi patiesībai atbilstošu apsūdzētās pozitīvo raksturojumu, ka apsūdzētā ieguvusi divus maģistra grādus, mācījusies ārvalstīs, un karjera veidojusies 40 darba gadu laikā, saņemot daudz atzinības rakstu un pateicību utml., kļūdains un nemotivēts ir tiesas secinājums, ka apsūdzētās izglītības līmenis un profesionālā pieredze dos iespēju arī turpmāk atrasties darba tirgū un gūt paredzamus ienākumus, veicot darbu atbilstoši savai profesionālai kompetencei.

Tiesa nav ņēmusi vērā, ka apsūdzētā šobrīd strādā par izglītības iestādes vadītāju, bet primāri pēc profesijas ir pedagogs un ka pedagoga darba veikšanai ir ierobežojumi, kas noteikti Izglītības likuma 50.pantā, jo apsūdzētā nevarēs turpināt pedagoga darbu līdz laikam, kad sodāmība būs dzēsta un tiks saņemts attiecīgs izvērtējums, lai saņemtu atļauju strādāt par pedagogu. Tātad būs jāizpildās šiem diviem kumulatīvajiem nosacījumiem, kas teorētiski iespējams tikai pēc vairākiem gadiem, bet praktiski nav iespējams, ņemot vērā apsūdzētās vecumu, un to, ka pēc 2 gadiem ir jādodas pensijā.

Faktiski ar tiesas spriedumu rodas situācija, ka apsūdzētās iespēja turpmāk atrasties darba tirgū un gūt paredzamus ienākumus profesionālajā jomā (kā pedagogam) ir neiespējama, tāpēc ienākumu gūšanas iespējas būtu jārod kādā jomā, kas būtu pilnīgi nesaistīta ar apsūdzētās izglītības līmeni un profesionālo pieredzi, līdzšinējo darbu, prasmēm un iemaņām. Ņemot vērā apsūdzētās pirms pensijas vecumu, kā arī vispārzināmu faktu, ka pirmspensijas vecuma cilvēki darba tirgū tiek diskriminēti (personas apsūdzētās vecumā darba tirgū nevar konkurēt ar cita vecuma personām, darba un pienācīgu ienākumu gūšanas iespējas ir ļoti ierobežotas), nav iespēju paredzēt, kāda būs apsūdzētās iespēja gūt ienākumus un vai vispār šāda iespēja pastāvēs.

[4.3] Citējot Krimināllikuma 35.panta noteikumus, apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka, lai gan tiesa noteikusi normu sankcijās paredzēto teorētisko vieglāko soda veidu – naudas sodu, ir jāraugās vai tas ir izpildāms. Inkriminētie noziedzīgie nodarījumi saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo un ceturto daļu atzīstami par mazāk smagu un smagu noziegumu.

Lai arī tiesa atbilstoši Krimināllikuma 41.pantam ir noteikusi naudas sodus tuvu minimālajai robežai, kā arī objektīvi piemērojusi daļēju sodu saskaitīšanas principu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu, nevar runāt par taisnīgu un reāli izpildāmu sodu.

Tieši to noteic Krimināllikuma 41.panta ceturtā daļa, kas paģēr, ka nosakot naudas sodu, ir jānovērtē vainīgās personas mantiskais stāvoklis un iespējas nekavējoties samaksāt naudas sodu vai gūt paredzamus ienākumus, kas ļautu likumā noteiktajā laikā samaksāt uzlikto naudas sodu, bet tas nav pietiekami izvērtēts un var novest pie tā, ka apsūdzētajai var iestāties Krimināllikuma 41.panta sestajā daļā minētās sekas, ja viņa nespēs samaksāt naudas sodu – to aizstās ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, kas būtu nesamērīgs sods par izdarīto.

[4.4] Apelācijas instances tiesai būtu jāpārskata soda apmērs, ņemot vērā to, ka apsūdzētā savu vainu inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos vaļsirdīgi atzīst un nožēlo izdarīto, kā arī ir veikusi ar tiesas spriedumu noteiktās kaitējuma kompensācijas pilnā apmērā (393,34 *euro*) samaksu cietušajai – /Nosaukums A/ novada pašvaldībai.

Līdz ar to apsūdzētās ieskatā ir konstatējami noziedzīgo nodarījumu atbildību mīkstinoši apstākļi: saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 3.punktu - vainīgais labprātīgi atlīdzinājis cietušajam ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu vai novērsis radīto kaitējumu, un saskaņā Krimināllikuma 47.panta otro daļu, vaļsirdīga atzīšanās un izdarītā nožēlošana.

[4.5] Apsūdzētā lūdz apsvērt iespēju piemērot Krimināllikuma 49.panta pirmajā daļā noteikto, un ja tiesa uzskata, ka piemērojams naudas sods, noteikt to mazāku par minimālo paredzamo sankciju. Apsūdzētās iespēju robežās ir samaksāt naudas sodu 5 minimālo mēnešalgu apmērā. Šāds naudas soda apmērs (3500 *euro*) būtu izpildāms un tas ir gandrīz 10 reizes vairāk kā cietušajai nodarītais kaitējums, ko ir atlīdzinājusi. Tādējādi tāds sods būtu uzskatāms par taisnīgu.

[4.6] Tāpat tiesa spriedumā nav apsvērusi, vai apsūdzētajai nebūtu piemērojams pamatsods – sabiedriskais darbs - atbilstoši Krimināllikuma 40.pantam. Ņemot vērā, ka naudas sodu apsūdzētajai būs lielas grūtības samaksāt, jo viņa zaudēs darbu, tad tieši sabiedriskais darbs būtu soda veids, ko apsūdzētā varētu darīt sabiedrības labā, panākot taisnīgu kriminālatiesisko attiecību noregulējumu. Ja tiesa uzskata, ka šajā krimināllietā piemērojams sabiedriskais darbs, tad tāpat ņemami vērā Krimināllikuma 47., 49. un 50.panta noteikumi.

[4.7] Papildus /Persona A/ vēlas vērst apelācijas instances tiesas uzmanību uz to, ka tiesa nav pienācīgi izvērtējusi visu liecinieku liecības un nav ņēmusi vērā liecības par gadījumiem, kad apsūdzētā bijusi braucienos un apmeklējusi konkrētas vietas. Liecinieki snieguši liecības par šādiem faktiem, tomēr, ņemot vērā, ka ir pagājis samērā ilgs laiks, neatceras precīzus datumus un kādas citas precīzas detaļas par apsūdzētās apmeklējumiem. Iespējams, ka šo liecību vēlreizēja analīze novestu pie tā, ka atsevišķās epizodēs apsūdzētā netiktu atzīta par vainīgu. Apsūdzība ir celta par vairāku mēnešu nepareizu ceļa zīmju aizpildīšanu. No apsūdzības un sprieduma izriet, ka apsūdzēto notiesājot, tiek nonākts pie secinājuma, ka šo mēnešu laikā viņa vispār nekur nav braukusi darba devēja interesēs un pildot savus pienākumus, kas ir pilnīgi neloģiski un neiespējami. Tāpat tiesa vispār nav devusi vērtējumu apsūdzētās pēdējā vārdā norādītajam, kas būtu vērtējams kā liecība.

[5] Apelācijas instances tiesas sēdē lietas dalībnieki norādīja turpmāk minēto.

[5.1] Prokurors K.Čīma uzturēja protestu saskaņā ar tajā paustajiem motīviem, bet apelācijas sūdzību lūdza kā nepamatotu noraidīt, piekrita, ka ņemot vērā, ka apsūdzētā segusi kaitējuma kompensāciju, ir konstatējams viņas atbildību mīkstinošs apstāklis.

[5.2] Aizstāve G.Laizāne atzina prokurora protestu par nepamatotu un noraidāmu, pievienojās apsūdzētās apelācijas sūdzībai un lūdza to apmierināt atbilstoši tās motīviem. Aizstāve lūdza par apsūdzētās atbildību

mīkstinošiem apstākļiem saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu atzīt gan labprātīgu kaitējuma kompensācijas samaksu, gan to, ka apsūdzētā savu vainu apelācijas instances tiesai ir atzinusi un nožēlo izdarīto, kā arī izvērtēt ziņas par apsūdzētās mantisko stāvokli un iespējām turpināt darba attiecības, un mīkstināt apsūdzētajai noteikto sodu vai noteikt to sabiedriskā darba veidā.

[5.3] Apsūdzētā /Persona A/ uzturēja apelācijas sūdzību saskaņā ar tajā paustajiem motīviem, lūdza atcelt nolēmumu daļā par sodu, samazināt naudas sodu vai piemērot cita soda veidu - sabiedrisko darbu.

Papildus norādīja, ka Darba likums aizsargā cilvēku pirmspensijas vecumā, viņas materiālais stāvoklis nav tāds, lai samaksātu piemēroto naudas sodu un uzskata, ka sods ir nesamērīgs un bargs.

Noliedza, ka būtu rakstījusi ceļa zīmes, lai kaut ko izkrāptu, atzīst, ka bijusi norādītajās vietās, bet varbūt ne norādītajos datumos. Viņai apritē bijuši daudz dokumentu, taču noteikti nav mēģinājusi viltot dokumentus. Arī darba devējs varēja rūpīgāk skatīties līdzi, un ja būtu konstatētas kļūdas, noteikti tās būtu izlabojusi. Nav bijis nodoms kaut ko no pašvaldības izkrāpt mantkārīgā nolūkā, ceļazīmes pildījusi mēneša beigās, piekrīt, ka ir varējusi kļūdīties datumos, maršrutos.

Apsūdzētā lūdz ņemt vērā tiesas sēdē pēdējā vārdā izklāstīto, un norāda, ka jau pirmās instances tiesas sēdē raksturojusi visus apstākļus, ka tā bijusi nepietiekami nopietna attieksme pret dokumentiem. Ņemot vērā, ka psiholoģiski viss notiekošais ir ļoti smagi, pieņēmusi lēmumu, ka lai tā arī būtu, kā norādīts apsūdzībā, un atzīt, ka ir kļūdījusies un samaksāt visu.

Apsūdzētā uzsvēra, ka piemēroto sodu izpildīt nevar, pieņemtu jebkuru citu soda mēru, jo tik bargu sodu par to, ka cilvēks kļūdās, uzskata par neadekvātu.

Skolā par /Amatpersona/ strādā 26 gadus, savu darbu veikusi ļoti apzinīgi, iepriekš pārkāpumu nav bijis. Šobrīd strādā /Nosaukums B/ par /Amatpersona/, vada projektvadību skolēniem un skolotājiem. Ienākumi ir darba alga bruto 2300 *euro*, nekustamo īpašumu nav, vīrs ir pensionārs, viņas lietošanā ir automašīna, kura ir SEB bankas īpašums.

Motīvu daļa

[6] Iepazinusies ar apelācijas sūdzībā un protestā norādītajiem motīviem, uzklausījusi apsūdzētās liecības, aizstāves un prokurora viedokļus, iepazinusies ar krimināllietas materiāliem, apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība un protests ir daļēji pamatoti, bet Kurzemes rajona tiesas 2024.gada 22.maija spriedums atceļams daļā par /Persona A/ noteikto sodu par Krimināllikuma 327.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu un par galīgo sodu.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /Persona A/ pamatoti atzīta par vainīgu noziedzīga nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 327.panta otrajā daļā izdarīšanā, kā arī divu noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēti Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā izdarīšanā.

Lai arī apelācijas sūdzībā un tiesas sēdē sniegtajā liecībā apsūdzētā /Persona A/ izteica nepiekrišanu pirmās instances tiesas spriedumā iekļautajam pierādījumu vērtējumam, apelācijas sūdzībā, kas atbilstoši Kriminālprocesa likuma 562.panta pirmajai daļai, nosaka krimināllietas izskatīšanas robežas apelācijas instances tiesā, izteikts lūgums pārskatīt spriedumu vienīgi daļā par noteikto sodu.

[7] Apgabaltiesa norāda, ka tiesai ir pienākums noteikt vainīgajai personai tiesisku, pamatotu un taisnīgu sodu saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantā norādītajiem soda noteikšanas vispārīgajiem principiem, ievērojot Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi.

Izvērtējot pirmās instances tiesas spriedumā ietverto pamatojumu naudas soda kā pamatsoda noteikšanai, apgabaltiesa atzīst, ka sods apsūdzētajai /Persona A/ noteikts,ievērojot Krimināllikuma 46.pantā norādītos soda noteikšanas vispārīgos principus un atbilstoši Krimināllikuma 35.pantā norādītajam soda mērķim.

Apgabaltiesa secina, ka pirmās instances tiesa, lemjot par soda veidu, atbilstoši Krimināllikuma 46.panta otrajai daļai, ņēmusi vērā gan noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, gan apsūdzētās personību

raksturojošo informāciju.

[7.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu Krimināllikuma 327.panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā smags noziegums, savukārt noziedzīgie nodarījumi pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta ceturto daļu ir mazāk smagi noziegumi.

[7.2] Apgabaltiesa secina, ka pirmās instances tiesa vispusīgi izvērtējusi un pamatoti norādījusi uz apsūdzētās /Persona A/ noziedzīgo nodarījumu individuālo apstākļu, kas to atšķir no citiem noziedzīgiem nodarījumiem kopumu, soda veida izvēlē, ņemot vērāizdarīto noziedzīgo nodarījumu mantkārīgo raksturu un sabiedrisko bīstamību. Tiesa uzsvērusi, ka apsūdzētā, būdama valsts amatpersona, izdarot Krimināllikuma 327.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu apdraudēja pašvaldības institūcijas normālu darbību, savukārt, izdarot Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētos noziedzīgos nodarījumus, apdraudēja juridiskas personas mantiskās intereses, nodarot cietušajai materiālo kaitējumu nelielā apmērā.

Apgabaltiesa secina, ka pirmās instances tiesa spriedumā vispusīgi analizējusi par apsūdzētās /Persona A/ personību iegūtās raksturojošās ziņas, tajā skaitā arī tās, uz kurām norādīts apelācijas sūdzībā,ka apsūdzētajai ir ģimene, viņa iepriekš nav sodīta, pēdējā gada laikā nav saukta pie administratīvās atbildības, ir augstākā izglītība un ieguvusi divus maģistra grādus, mācījusies vairākās ārvalstīs, viņas karjera veidojusies 40 darba gadu laikā, šajā laikā saņēmusi daudz atzinības rakstu.

Ievērojot minēto apgabaltiesa secina, ka pirmās instances tiesa soda veida izvēlē ir pilnībā ievērojusi Krimināllikuma 46.panta otrās daļas noteikumus, analizējot gan noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, gan apsūdzētās personību, un atzinusi, ka Krimināllikuma 35.panta mērķu efektīvai sasniegšanai /Persona A/ sodāma ar naudas sodu, kas atbilstoši judikatūrā*(Senāta 2012.gada 8.jūnija lēmums SKK-314/2012 lietā Nr.11091134711)* un juridiskajā literatūrā (*Krastiņš U., Liholaja V. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I-VIII 2. nodaļa). Trešais papildinātais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2021, 170. lapa*) izteiktajām atziņām ir viens no vieglākajiem Krimināllikumā paredzētajiem soda veidiem un mazāk bargs kā sabiedriskais darbs.

Apgabaltiesa nepiekrīt apelācijas sūdzībā paustajam viedoklim, ka pirmās instances tiesa nav vērtējusi soda – sabiedriskā darba piemērošanas iespējas, un norāda, ka analizējot Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā noteiktos kritērijus, tiesa ir izvērtējusi visus likumā ietvertos sodus, savukārt izvēli sodīt apsūdzēto ar naudas sodu atbilstoši pamatojusi ar secinājumiem par noziedzīgo nodarījumu raksturu, kaitīgumu un apsūdzētās personību.

Apgabaltiesa secina, ka apsūdzētās lūgums par soda veidu un mēra maiņu ir pamatots nevis ar juridiskiem argumentiem par pirmās instances tiesas pieļautu Krimināllikuma 46.panta otrās daļas pārkāpumu soda veida izvēlē, bet vairāk ar sadzīviskiem apsvērumiem aspektā, kā apsūdzētajai būtu vieglāk izciest tiesas noteikto sodu, un tieši šādā kontekstā norādot uz sabiedrisko darbu kā apsūdzētajai piemērotu pamatsoda veidu.

Savukārt saistībā ar apelācijas sūdzībā iekļautajām norādēm uz Krimināllikuma 41.panta ceturtās un sestās daļas noteikumiem, kas apsūdzētās ieskatā paģēr, ka vainīgajam jāspēj nekavējoties viena mēneša laikā samaksāt naudas sodu, apgabaltiesa norāda, ka minētie noteikumi par naudas soda samaksu vērtējami kopsakarībā ar šī panta piekto daļu, kas paredz naudas soda sadalīšanas termiņos vai atlikšanas uz laiku, kas nav ilgāks par vienu gadu, iespējas.

[8] Lemjot par apelācijas protesta un sūdzības saistībā ar noteiktā soda mēra pamatotību apgabaltiesa vērš uzmanību uz judikatūrā paustajām atziņām par to, kādi apstākļi ir izvērtējami, nosakot naudas soda apmēru.

Augstākā tiesa norādījusi, ka bez vispārīgajiem nosacījumiem par soda mērķi un atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākļu izvērtējuma, tiesai jāizvērtē arī izdarītā noziedzīgā nodarījuma kaitīgums un vainīgā mantiskais stāvoklis (*Senāta 2021.gada 15.decembra lēmumsSKK?153/2021, lietā Nr. 15830110509*).

Atbilstoši Krimināllikuma 41.panta otrajai daļai, naudas sods kā pamatsods atbilstoši noziedzīgā nodarījuma kaitīgumam un mantiskajam stāvoklim par mazāk smagu noziegumu nosakāms trīs līdz tūkstošs Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā, savukārt par smagu noziegumu, par kuru šajā likumā paredzēta brīvības

atņemšana uz laiku, ne ilgāku par pieciem gadiem, - desmit līdz divu tūkstošu Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā.

[8.1] Lemjot par /Persona A/ nosakāmā soda mēru, pirmās instances tiesa atbilstoši Krimināllikuma 46.panta trešajā daļā noteiktajam, ņēmusi vērā apsūdzētās atbildību ietekmējošos apstākļus un pareizi atzinusi, ka pirmās instances tiesānav konstatējami apsūdzētās atbildību mīkstinoši apstākļi saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu.

[8.2] Apsūdzētā /Persona A/ iesniegtajai apelācijas sūdzībai pievienojusi maksājumu uzdevumu, kas apliecina, ka 2024.gada 18.jūnijā /Persona A/ samaksājusi /Nosaukums A/ novada pašvaldībai 393,34*euro*, tā pilnībā sedzot tiesas noteikto kaitējuma kompensāciju.

Ņemot vērā, ka /Nosaukums A/ novada pašvaldība krimināllietā bija iesniegusi vienotu kaitējuma kompensācijas pieteikumu, norādot kopējo noziedzīgo nodarījumu rezultātā radīto kaitējumu, kā arī to, ka mantisks zaudējums cietušajai tika nodarīts abu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu rezultātā, apgabaltiesa atzīst, ka abu šo noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā ir konstatējams apsūdzētās atbildību mīkstinošs apstāklis saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 3.punktu, jo apsūdzētā ir labprātīgi atlīdzinājusi cietušajam ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu.

[8.3] Vienlaicīgi apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas instances tiesai nav pamata konstatēt apsūdzētās atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1.punktu, kā arī saskaņā ar šī panta otro daļu saistībā ar apsūdzētās apelācijas sūdzībā pausto vainas atzīšanu un izteikto nožēlu.

Neskatoties uz to, ka apelācijas sūdzībā /Persona A/ norādījusi, ka savu vainu izdarītajos noziedzīgajos nodarījumos atzīst un izteikusi nožēlu, apgabaltiesa norāda, ka apsūdzētā pausto vainas atzīšanu un nožēlu nav pamata atzīt par atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1.punktu, jo minētais apstāklis konstatējams vien gadījumos, kad noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir gan pats pieteicies par vainīgu, gan vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto.

[8.4] Apgabaltiesa nekonstatē pamatu /Persona A/ izteikto vainas atzīšanu un nožēlu vērtēt kā apsūdzētās atbildību mīkstinošu apstākli atbilstoši Krimināllikuma 47.panta otrajai daļai, kas atļauj tiesai atzīt par atbildību mīkstinošu arī citu, ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu saistītu apstākli, kurš šajā likumā nav paredzēts.

Lai arī nav pamata apšaubīt apsūdzētās /Persona A/ tiesas sēdē pausto nožēlu par izveidojošos tiesisko situāciju, jāņem vērā, ka par atbildību mīkstinošiem apstākļiem saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta noteikumiem ir atzīstami vien tādi apstākļi, kuru saturs atbilst šī panta jēgai.

Apgabaltiesas vērtējumā apsūdzētā pausto vainas atzīšanu un izdarītā nožēlu par atbildību mīkstinošu ir pamats atzīt vien tādā gadījumā, ja tas atspoguļo apsūdzētās personas reālo attieksmi pret izdarītajiem noziegumiem, nevis, ja nožēla tiek pausta formāli, nolūkā, izmantojot Krimināllikuma normas pretēji to jēgai, panākt apsūdzētā stāvokļa uzlabošanu un maigāka soda noteikšanu.

Apgabaltiesa ņem vērā, ka /Persona A/ attieksmes maiņa notika vienīgi apelācijas instances tiesā pēc pirmās instances tiesas notiesājoša sprieduma pasludināšanas un apsūdzētās tiesai paustā motivācija šādai rīcībai, kas izteikta kopā ar lūgumu samazināt soda mēru, neliecina, ka apsūdzētajai būtu mainījusies izpratne par izdarīto darbību noziedzīgo dabu.

Tieši pretēji, apelācijas sūdzībā iekļautā argumentācija, kuru apsūdzētā uzturēja tiesas sēdē norāda uz to, ka lēmumu paust vainas atzīšanu un nožēlu apsūdzētā ir izvēlējusies tāpēc, ka uzskata, ka nav reālas iespējas panākt attaisnojošu spriedumu nevis tas saistīts ar apsūdzētās izpratni par viņai inkriminēto darbību noziedzīgo raksturu, sabiedrisko kaitīgumu un nepieļaujamību.

[8.5] Pirmās instances tiesa nav konstatējusi apsūdzētās atbildību pastiprinošus apstākļus saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu. Vienlaikus apgabaltiesa atzīst par pamatotu argumentu prokurora apelācijas protestā, ka pirmās instances tiesa nepamatoti Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu

izdarīšanā nav konstatējusi /Persona A/ atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 3.punktu, kā to tiesas debatēs lūdza prokurors.

[8.5.1] No pirmās instances tiesas sprieduma motīvu daļas [7.5] punktā norādītā redzams, ka tiesa atzinusi, ka /Persona A/, būdama valsts amatpersona, izdarīja krāpšanu nelielā apmērā.

Apgabaltiesa atzīst par pamatotu prokurora lūgumu konstatēt apsūdzētās /Persona A/ atbildību pastiprinošu apstākli Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma – krāpšanas nelielā apmērā izdarīšanā, to, ka apsūdzētā nozieguma īstenošanā ļaunprātīgi izmantojusi savu dienesta stāvokli, jo viņa noziedzīgās darbības izdarīja, izmantojot /Nosaukums A/ novada pašvaldības /Nosaukums B/ /Amatpersona/ amata pienākumu veikšanai nodrošinātās iespējas pretēji dienesta interesēm.

Ievērojot minēto apgabaltiesa atzīst, ka par /Persona A/ atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 3.punktu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma – krāpšanas nelielā apmērā izdarīšanā atzīstams, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli.

[8.5.2] No pirmās instances tiesas sprieduma motīvu daļas [8.3] punktā norādītā redzams, ka tiesa saistībā ar Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu – piesavināšanos nelielā apmērā atzinusi, ka /Persona A/ rīcība, iepildīto degvielu neizlietojot atbilstoši pašvaldības grāmatvedībā iesniegtajās ceļazīmēs norādītajam amata pienākumu veikšanai, bet pēc sava ieskata, dod pamatu secināt, ka apsūdzētā, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli - /Nosaukums A/ novada pašvaldības /Nosaukums B/ /Amatpersona/ amatam pieejamās iespējas, mantkārīgu motīvu vadīta, piesavinājās pašvaldībai piederošo dīzeļdegvielu.

Tādējādi tiesa, pamatoti, balstot secinājumu uz pierādījumiem krimināllietā, atzinusi, ka /Persona A/ noziedzīgo nodarījumu izdarījusi, ļaunprātīgi izmantojot savu dienesta stāvokli pretēji dienesta interesēm, vienlaikus nemotivēti ignorējusi šo atzinumu soda noteikšanā.

Ievērojot minēto apgabaltiesa atzīst, ka par /Persona A/ atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 3.punktu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma – piesavināšanās nelielā apmērā izdarīšanā atzīstams, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli.

[8.6] Saistībā ar prokurora K.Čīmas protestā ietvertajiem apsvērumiem, ka pirmās instances tiesa, pretēji spriedumā norādītajiem motīviem, nav konstatējusi apsūdzētās /Persona A/ atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 17.punktu - apsūdzētās apzināti nepatiesu liecību sniegšanu, apgabaltiesa vērš uzmanību uz Kriminālprocesa likuma 551.panta piektajā daļā ietverto prokurora tiesību ierobežojumu, iesniegt protestu tikai par tiem spriedumiem, kuros tiesa nav ņēmusi vērā viņa viedokli lietas iztiesāšanā vai arī pieļāvusi tādus pārkāpumus, kurus viņš nevarēja novērst lietas iztiesāšanā.

Apgabaltiesas vērtējumā tiesas spriedums šajā daļā nav pretrunīgs, jo tiesas secinājumi par apsūdzētās /Persona A/ liecību patiesumu ir motivēti un saistāmi ar krimināllietā apkopoto pierādījumu ticamības vērtējumu. Turklāt apgabaltiesa vērš uzmanību uz Krimināllikuma 48.panta trešajā daļā noteikto, ka tiesa, ievērojot noziedzīgā nodarījuma raksturu, var neatzīt par atbildību pastiprinošu jebkuru no Krimināllikuma 48.panta pirmajā daļā minētajiem apstākļiem.

Apgabaltiesa norāda, ka tiesas debatēs pirmās instances tiesā prokurors K.Čīma nelūdza tiesai konstatēt un atzīt par atbildību pastiprinošu šādu apstākli, tāpēc šādu lūgumu izteikt apelācijas protestā nav tiesiska pamata un protests šajā daļā nav apmierināms neatkarīgi no tiesas argumentiem spriedumā šajā daļā.

[9] Vērtējot apelācijas sūdzībā un protestā iekļautos motīvus, kas saistīti ar naudas soda mēru, apgabaltiesa ņem vērā judikatūrā vairākkārt norādīto, ka bez vispārīgajiem nosacījumiem par soda mērķi un atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākļu izvērtējuma, tiesai jāizvērtē arī izdarītā noziedzīgā nodarījuma kaitīgums un vainīgā mantiskais stāvoklis.

Savukārt vainīgā mantisko stāvokli atbilstoši Krimināllikuma 41.panta ceturtajai daļai nosaka, novērtējot viņa iespējas nekavējoties samaksāt naudas sodu vai gūt paredzamus ienākumus, kas nodrošinātu viņam iespēju likumā noteiktajā laikā samaksāt uzlikto naudas sodu (*Senāta 2021.gada 15.decembra lēmums lietā Nr. SKK?153/2021 Nr.15830110509.3.L)*. Iespēju nekavējoties samaksāt uzlikto naudas sodu vai gūt paredzamus ienākumus raksturo personas ienākumi, naudas uzkrājumi, personai īpašumā vai kopīpašumā esošais nekustamais īpašums, transportlīdzeklis, kapitāla daļas, izglītības līmenis, profesionālā pieredze u.tml.. Lai noteiktu taisnīgu naudas soda apmēru, tiesai minētie apstākļi ir jānoskaidro un atbilstoši Krimināllikuma 41.panta ceturtajai daļai jāsniedz to novērtējums.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka naudas sods par katru noziedzīgo nodarījumu nosakāms, pietuvināts panta sankcijas minimālajai robežai.

[9.1] Izvērtējot apsūdzētās /Persona A/ mantisko stāvokli atbilstoši Krimināllikuma 41.panta ceturtajai daļai, tiesa konstatējusi, ka apsūdzētās ienākumi lietas izskatīšanas laikā ir viņas darba alga, savukārt izglītības līmenis un profesionālā pieredze dod viņai iespēju arī turpmāk atrasties darba tirgū un gūt paredzamus ienākumus, veicot darbu atbilstoši savai profesionālajai kompetencei. Pēc publiskos reģistros pieejamās informācijas apsūdzētās īpašumā nav ne kustamas, ne nekustamas mantas, un šādas informācijas nav arī lietas materiālos.

Apgabaltiesa atzīst, ka, lai arī apsūdzētā /Persona A/ pamatoti norāda, ka Izglītības likuma 50.pantā noteiktie ierobežojumi ieņemt pedagoga amatu tiks attiecināti uz viņu notiesājoša sprieduma gadījumā, apsūdzētās apgalvojumi, ka viņa tiks diskriminēta darba tirgū un nespēs atrast sev algotu darbu, ir hipotētiska rakstura. Lai arī apsūdzētā pamatoti norāda, ka viņai tuvojas pensijas vecums, vienlaikus nav pamata atzinumam, ka apsūdzētā būtu darbnespējīga persona, turklāt kā pareizi konstatējusi pirmās instances tiesa, apsūdzētās iegūtā izglītība viņai ļaus piedalīties darba tirgū arī turpmāk.

Apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas apsūdzētās /Persona A/ mantiskā stāvokļa vērtējumam un atzīst, ka apelācijas sūdzībā norādītās ziņas nerada pamatu citiem atzinumiem.

Apgabaltiesa vērš uzmanību uz apstākli, ka prokurora protestā nav norādīts uz tādām ziņām, kas radītu pamatu apstrīdēt apsūdzētās norādītās ziņas, kas liecina, ka viņai nav īpašumu un uzkrājumu.

Vienlaikus apgabaltiesa ņem vērā apsūdzētās /Persona A/ apelācijas sūdzībā norādīto, ka viņas ieskatā adekvāta naudas summa, kuru viņa varētu samaksāt, ir 3500*euro*, kas liecina, ka apsūdzētajai pašas vērtējumā tomēr ir zināmas naudas soda samaksas iespējas.

Apgabaltiesa secina, ka apelācijas protestā nav pamatots un motivēts, kāpēc tieši tiesas izvēlētais naudas soda mērs par Krimināllikuma 180.pantā paredzētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem nespēs sasniegt Krimināllikuma 35.pantā paredzēto sodu mērķi – sodīt apsūdzēto, atjaunot taisnīgumu un panākt prevenciju, un kā šādus soda mērķus sasniegs bargāks soda mērs, tādējādi apgabaltiesas vērtējumā šie prokurora apgalvojumi izteikti pieņēmumu veidā un nerada pamatu bargāka naudas soda apmēra noteikšanai.

[9.2] Nosakot naudas soda apmēru saskaņā ar Krimināllikuma 41.panta noteikumiem izvērtējams arī noziedzīgo nodarījumu kaitīgums.

Apgabaltiesa nepiekrīt prokurora protestā izteiktajam viedoklim, ka pirmās instances tiesa nav pietiekami novērtējusi noziedzīgo nodarījumu kaitīgumu.

Apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas atzinumiem par noziedzīgo nodarījumu kaitīgumu un sabiedrisko bīstamību, un atzīst, ka tos raksturo to mantiskais raksturs, reāli nodarītā mantiskā kaitējuma nelielais apmērs, kas katrā Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā nesasniedz pusi no valstī noteiktās minimālās mēnešalgas apmēra, kā arī apstāklis, ka apsūdzētā persona noziedzīgo nodarījumus izdarījusi, būdama valsts amatpersona un izmantojot dienesta stāvokli, kas neraugoties uz reāli nodarītā mantiskā kaitējuma nelielo apmēru, piešķir nodarījumiem augstāku sabiedrisko bīstamību salīdzinājumā ar citiem līdzīgiem nodarījumiem, kuri nav izdarīti saistībā ar atrašanos valsts dienestā.

Apgabaltiesa nesaskata pamatu būtiski diferencēt soda apmēru par katru Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, salīdzinot tos pēc nodarītā mantiskā zaudējuma apmēra, kā to lūdz prokurors protestā. Apgabaltiesa norāda, ka apsūdzētā ir izdarījusi divus patstāvīgus noziedzīgus nodarījumus, kurus raksturo atšķirīgi noziegumu izdarīšanas faktiskie apstākļi, un kuru rezultātā ir nodarīts atšķirīgs mantiskais zaudējums, kas ir tikai viens no noziedzīgā nodarījuma kaitīguma pakāpes kritērijiem.

[9.3] Apgabaltiesa atzīst par nepamatotiem prokurora protestā paustos iebildumus, ka spriedums nesatur motivāciju tam, kādā veidā /Persona A/ personību raksturojošie apstākļi ir cēloniskā sakarībā ar tiesas izvēlēto sodu mēru.

Kā redzams no sprieduma, pirmās instances tiesa atbilstoši Krimināllikuma 46.panta otrās daļas prasībām ziņas par apsūdzētās personību izvērtējusi, nosakot soda veidu, savukārt lemjot par nosakāmā soda mēru, vērtējusi tās ar personību, saistītās ziņas, kas attiecināmas uz apsūdzētās mantisko stāvokli.

[10] Saistībā ar apsūdzētajai pēc Krimināllikuma 327.panta otrās daļas noteikto soda mēru – 12 minimālajām mēnešalgām, apgabaltiesa vērš uzmanību uz apstākli, ka pirmās instances tiesas debatēs prokurors lūdza apsūdzēto /Persona A/ par šo noziedzīgo nodarījumu sodīt ar naudas sodu 7 minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, zem šāda smaguma noziegumiem sankcijā noteiktā minimālā soda apmēra, savukārt tiesa sodu noteikusi virs Krimināllikuma 41.panta otrās daļas 3.punktā noteiktās minimālās robežas.

Izvērtējusi apsūdzētās /Persona A/ argumentus par to, ka stājoties spēkā notiesājošam spriedumam, viņai, ievērojot Izglītības likumā noteiktos ierobežojumus, būs obligāti jāmaina darba vieta kopsakarā ar citām ziņām par viņas mantisko stāvokli, ko šādā aspektā nebija pietiekami izvērtējusi pirmās instances tiesa, kā arī ņemot vērā, ka nav konstatēti apsūdzētās atbildību ietekmējoši apstākļi šī nozieguma izdarīšanā, apgabaltiesa, piemērojot soda individualizācijas principu, atzīst, ka apsūdzētā par Krimināllikuma 327.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu ir sodāma ar naudas sodu panta sankcijā paredzētajā minimālajā apmērā -10 (desmit) minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 7000 *euro* apmērā, atņemot tiesības ieņemt izglītības iestādes vadītāja amatu uz 1 gadu 6 mēnešiem.

Apgabaltiesa atzīst, ka šādā apmērā noteikts sods un papildsods ir pietiekami bargi, lai sasniegtu Krimināllikuma 35.panta definēto soda mērķi.

[11] Saistībā ar par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem noteikto soda mēru, apgabaltiesa atšķirībā no pirmās instances tiesas konstatē vienu apsūdzētās atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 3.punktu un vienu atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 3.punktu.

Apgabaltiesa vērš uzmanību uz Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas 2008.gada 1.jūlija kopsapulces lēmuma 15. un 16.punktā paustajām atziņām, ka atbildību pastiprinošu apstākļu esamība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams, šādus apstākļus nekonstatējot, un atbildību pastiprinošo apstākļu esamība pati par sevi liedz tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu.

Šādos apstākļos apgabaltiesa atzīst par taisnīgu pirmās instances tiesas spriedumu, ar kuru /Persona A/ noteikts pamatsods par katru Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu 4 minimālo mēnešalgu apmērā.

Apgabaltiesa secina, ka prokurora protestā nav izteikti tādi argumenti, kas pēc būtības pamatotu, kāpēc naudas sods tiesas noteiktajā apmērā nesasniegs Krimināllikuma 35.pantā definētos mērķus, un atzīst, ka, izvērtējot noziedzīgo nodarījumu raksturu, kaitīgumu un apsūdzētās mantisko stāvokli, naudas sods prokurora prasītajā apmērā ir nesamērīgi bargs.

[12] Krimināllikuma 49.panta pirmā daļa paredz tiesas tiesības, ievērojot vairākus vainīgā atbildību mīkstinošus apstākļus, noteikt sodu, kas zemāks par minimālo robežu, kāda par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu paredzēta likumā, savukārt šī panta trešā daļa nosaka, ka minētā norma nav piemērojama, ja tiesa atzinusi, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts atbildību pastiprinošos apstākļos.

Apgabaltiesa atzīst, ka ņemot vērā, ka nav konstatēti apsūdzētās atbildību mīkstinoši apstākļi Krimināllikuma 327.panta otrajā daļā paredzētā nozieguma izdarīšanā, kā arī ir konstatēti atbildību pastiprinoši apstākļi Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā, nav tiesiska pamata soda noteikšanā piemērot Krimināllikuma 49.panta noteikumus, kā to apelācijas sūdzībā lūgusi apsūdzētā.

[13] Ievērojot katra noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas individuālos apstākļus, to savstarpējo saistību, kā arī apsūdzētās /Persona A/ personību kopumā pozitīvi raksturojošo informāciju, kas norāda, ka noziedzīgo nodarījumu recidīva risks ir zems, apgabaltiesa atzīst, ka saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu, daļēji saskaitot noteiktos sodus, galīgais sods /Persona A/ nosakāms - naudas sods 11 (vienpadsmit) minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 7700*euro* apmērā, atņemot tiesības ieņemt izglītības iestādes vadītāja amatu uz 1 gadu 6 mēnešiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, Kurzemes apgabaltiesa

nosprieda

Kurzemes rajona tiesas 2024.gada 22.maija spriedumu atcelt daļā par /Persona A/ noteikto sodu par Krimināllikuma 327.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu un par galīgo sodu.

Sodīt /Persona A/ par Krimināllikuma 327.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu ar naudas sodu10 (desmit) minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 7000 *euro* apmērā, atņemot tiesības ieņemt izglītības iestādes vadītāja amatu uz 1 gadu 6 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu, daļēji saskaitot noteiktos sodus, galīgo sodu /Persona A/ noteikt - naudas sodu 11 (vienpadsmit) minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 7700*euro* apmērā, atņemot tiesības ieņemt izglītības iestādes vadītāja amatu uz 1 gadu 6 mēnešiem.

Nolēmumu var pārsūdzēt vai protestēt 10 darbdienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajos gadījumos, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes apgabaltiesā.

Pilns nolēmums pieejams no 2024.gada 28.decembra.

Tiesnese A.Āva

Tiesnesis D.Aktumanis

Tiesnese A.Daidere

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisku parakstu un satur laika zīmogu